

SVEČENIKOV

ZBORNIK

SVET. PAVLA

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Janko Žagar:

Dušnopastirska skrb za fante.

(Konec.)

3. Najbolj značilna lastnost doraščajočega fanta je *hrepenenje po svobodi, po neodvisnosti*. Mnogi imajo to željo po neodvisnosti za zlo, ki ga treba pobiti, a resnica je: kdor bi hotel to težnjo v mladem fantu zadušiti, bi ubil eno najpomembnejših moči v fantu in fant bi mu vtekel. Fant hoče biti že v teh letih prost vsakega pritiska in tudi čuti, da bo kot mož dobil pravo in večjo svobodo. Je pač res, da noben zaveden fant ne more trpeti, da bi bila vezana njegova mladost — polna načrtov, polna upov — in bi mu vrhu tega še njegovi tovariši očitali, da ga »imajo na špagi«.

Vera se mu ne sme približati z zunanjo silo, marveč mora potrkati na njegov razum in prosto voljo in ta dva ugnati. Če se ti to posreči, si fanta pridobil, če se ne posreči, vse drugo nič ne pomaga. Vera je namreč zavedna in prostovoljna izročitev samega sebe Bogu. Fant mora biti prepričan, da je vera resnično in da so njene zahteve utemeljene. Le tako bo spoznal, da vera od njega pravzaprav ničesar ne zahteva, ampak mu samo daje in da ji on sam tudi prav ničesar dati ne more; zapovedi je dal Bog v naše dušno in telesno zdravje; kažipot so v srečo; kakor ograje ob strašnih propadih so in mora biti zanje človek hvaležen dobremu Bogu. Samo tisti je resnično svoboden, ki se da voditi zdravemu razumu in vesti, ki je glas božji v naši duši. Bogu služiti se pravi kraljevati, kdor pa služi grehu, strastem, javnemu mnenju, kdor je v strahu ljudem, je suženj prve vrste. Duša mora biti gospodarica ne pa dekla — to je prava svoboda. Vsa oblast je le od Boga, zato tudi vsa pokorščina le zaradi

Boga. To vse mora spoznati in doumeti mladi človek, ker le tako bo našel pravo pot do notranje samostojnosti, do notranje neodvisnosti in do notranje svobode. Če to dosežem, da bo fant spoznal, da mu daje vera največjo svobodo otroka božjega, da ga ščiti pred vsakim izkoriščanjem od kogarkoli, bo fant res spoštoval vero in jo ljubil. Obenem bo to pot do samovzgoje, do lastnega obrazovanja duše, do osebnega, zavednega, hotenega stremljenja navzgor. V zavesti svobodenega samoodločevanja bo fant sposoben za največje žrtve, bo sposoben delavec za božje kraljestvo.

4. Fant hoče biti samozavesten, ponosen na samega sebe. Rad se postavi. Včasih bi človek mislil, da se le dekleta rada postavljajo z lepoto v obrazu ali na obleki, a tudi fant drži nase. Razlika bo menda ta, da se hoče fant postaviti s svojim delom in nastopom, s svojo besedo in močjo ali tudi s kvanto, kletvijo in surovostjo, če nima dobrih lastnosti, dočim se dekleta bolj nastavlja, da bi jo drugi občudovali. Če daš fantu kako vlogo med fanti na sestankih, n. p. naj vodi razgovor, predseduje ali kaj popredava, boš opazil, kako se bo fant pripravljaj tudi na take malenkosti, ker se boji, da se ne bi osmešil pred tovariši. Spominjam se, kako sem pred nekaj leti opazoval načelnika nekega gasilnega društva, ko se je učil v uniformi pozdravljati. Pred ogle dalom je stal in klical samemu sebi »na pomoč« in se pozdravljal in odzdravljal. Josef Weigert piše (Das Dorf entlang, Freiburg 1919, 291) o novoizvoljenem cerkvenem ključarju, kako se je vežbal, da bo znal pobirati v pušico na opasilo. Na raženj je privezal šop slame, po skednju razpostavil snopje in pobiral v pušico. Vsakemu snopu se je priklonil in zahvalil za dar. Bil je tako zaverovan v častno službo, da ni opazil trhle deske pod nogami in je padel v svinjak.

Nikar ne uniči te lastnosti v fantu, četudi gre njegov ponos že v ošabnost in prevzetnost. V dobro smer obrni ta ponos, za dobro ga porabi, sicer boš močnega odbil, slabiča še bolj oslabil in fanta, ki je nagnjen k neodkritosrčnosti naredil za hinavca. Ponižnost, ki jo vera zahteva ni zatajenje lastne moči in lastnih sposobnosti, ampak spoznanje, da so sposobnosti in zmožnosti darovi božji in se zato fant ne sme povzdigovati nad druge fante. Sicer pa ima vera najjačje nagibe za samozavest in pravi ponos. Zavest, da je duša ustvarjena po božji podobi, neumrjoča, namenjena za večno blaženstvo, vredna božje ljubezni itd. daje fantu pravi ponos in pogum za resnico, pravico in čast, za viteško obnašanje do drugih, za spoštovanje samega sebe. — Nič hudega torej, če je fant občutljiv za svojo čast. Spoštuj in ceni to občutljivost, če hočeš biti fantom učitelj in voditelj! Posebno važno je to pri pastoračiji v ožjem smislu, ko imaš opraviti z napakami, slabostmi in zablodami fantov. Tudi najbolj zašlemu in globoko padlemu bo dušni pastir skušal dvigniti ponos in samozavest.

Baš padlemu je treba ponovno povdarjati, da je tudi on poklican na delo za bogastvo duše, da ima tudi on zadosti milosti na razpolago; če bo le hotel, bo šlo. Fant mora dobiti zaupanje vase.

5. Fant ima lastnost, da ga lahko *navdušiš*; če ga ne moreš, ni več mlad. Ali je bolan na telesu, ali je duševno star in se je »izzivel«
kljub mladim letom. Voditelju, ki ne more in ne zna navdušiti mladine, nedostaje najbolj uspešnega daru za vzgojo. Tistega bo mladina, ki jo bo znal navdušiti, je rekel že Seneka. Seveda — pravi Mosterts — je v tej značilni lastnosti tudi veliko nevarnosti za mladinsko vzgojo. Prehitro navdušenje je znamenje, da bolj prevladuje čustvo kot razum in lahko privede fanta do površnosti, neodločnosti in hlastanja za le zunanji vtisi. Sijajni govorniki, prikupljivo vedenje, očarujoče prednašanje kar hitro zgrabijo mnogo mladih ljudi. Zato mnogi fantje zaidejo, ker nasedejo lju-

dem, ki zlorabijo to zmožnost v mladini. Pravi voditelj mladine, zlasti še dušni pastir, ne bo te zmožnosti nikdar zlorabljal, ampak bo navajal mladino, da ne bo nikdar sledila trenutnemu navdušenju in jo učil, naj se vedno vpraša, kaj je resnica; kajti ne lepe besede, ne sijajno prednašanje, ne očarujoče vedenje, ampak le resnica in pravica in prava lepota sme človeka navdušiti in pridobiti.

V govoru ali v predavanju treba zadostiti potrebi razuma, volje in srca obenem. Stvarno, logično, odkritosrčno, a zajedno prepričevalno, doživeto, toplo, navdušeno povej! Kdor res iz duše zajme, kdor je sam prepričan, sam navdušen, bo na duše vplival, duše vnel za dobro, kdor pa sam ni bil ganjen po velikih mislih, bo tudi druge pustil hladne.

»Navduševati mora dušni pastir in zato mora biti sam navdušen. Zato bo rad vse podžigujoče, junaško, dvigajoče, vse lepo naše sv. vere mlademu človeku prikazal in ga prepričal, da nič ne more njegove hrepenče duše tako razvneti in da noben ideal nikdar ni tako s silo zajel duš in jih pripravil za največje žrtve kakor krščanska vera in zlasti njen Bog in Kralj Jezus Kristus« (I. c. 41, 42).

6. *Hrepenenje po veselju* bo tudi dober pomočnik pri pastoračiji fantov. Vera mora biti duši najmočnejši vir veselja. Kristus je strl želo smrti, žalosti in trpljenja; evangelij je kljub nauku o zatajevanju in odpovedi — veselo sporočilo; vera je vselej znanilka pravega veselja — res evangelij. Res je vera polna resnosti, a med štirimi poslednjimi reči je tudi resnica o nebesih. — Ni prav, da govorimo samo o zlu, ki se ga treba ogibati, treba je večkrat povedati, kaj so dobra dela in kako smo dolžni opravljati jih. Tudi o čednostih moramo fantom večkrat govoriti. S strahom pred peklenko kaznijo ne bomo vsega dosegli. Kaj še! Če je strah skoro edini ali najmočnejši motiv premagovanja, vodi skoro nujno k samo zunanjemu pojmovanju zapovedi, nikakor pa ne do zaupnega, otroškega razmerja z Bogom. To pa je najgloblja vsebina krščanstva v primeri s pedago-

giko stare zaveze. — Tudi in confessionali povdarjaj kesanje ljubezni.

Kako rad je govoril Gospod Jezus o veselju, o blaženosti. Kako je liturgija prepletena z motivi veselja, radosti. Sv. daritev — obnavljanje daritve na križu — kaj ne govori o zmagi Kristusovi nad smrtjo, nad trpljenjem, nad grehom. Kako pozivajo k veselju Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus. Le veliki petek pozna Cerkev kot popolnoma žalosten dan in ne mašuje.

Krščanstvo je vera veselja. Kako vesel bo fant krasnega poglavja v A. Ušeničnikovi Knjigi o življenju, Lj. 1916, 115 sl.

Fant, ki s Kristusom živi, s Kristusom tudi zmaguje. Biti kristjan se pravi biti junak, biti zmagovalec, biti v resnici srečen. Christus vincit, regnat, triumphat. Proč z malodušnostjo, proč s polovičarstvom in mlačnostjo! »Vse premorem v njem, ki me krepča.«

Te posebnosti fantovske narave treba proučiti in porabiti za podlago pastora-ciji. Seveda pri večini fantov ena ali druga prevladuje z ozirom na leta, poklic, vzgojo, razmere, v katerih je rasel, izobrazbo itd.

Za prakso je važno, da se vživimo v razmere fantov, da moremo razumevati njihove dušne potrebe, šele potem bomo našli pravo formo pastora-cije in določili, katero značilno potezo bomo uporabili za praktično pastora-cijo. Poleg značilnosti, ki so vsem fantom kolikortoliko skupne, moramo seveda spoznati kar je mogoče tudi vse individualne posebnosti poedincev: zanimanje, dvome, težave.

Velika opora za versko življenje bo fantu *dober prijatelj*. Dobra *knjiga* bo fanta plemenitila. Ko mu jo posojuješ, imaš priliko fanta spoznavati in nanj vplivati. Petje, godba, lepa slika dvigajo fanta, telovadba mu krepí voljo, mu daje smisel za disciplino in pokorščino.

Porabimo vsako priliko za stik s fanti, opazujmo, študirajmo, časih bo ena beseda veliko sadu obrodila. Toplo srce za vse fante, razumevanje vseh težav, skrbi, dvomov mora imeti dušni pastir. Fant

mora vedeti, da ima v duhovniku najboljšega prijatelja, ki mu sme vse povedati, vse zaupati, h kateremu mu je pot vedno odprta.

Velike so zahteve za pastora-cijo moške mladine, a gre za duše, gre za zdravje družin, za moč in zdravje človeške družbe.

Velik je trud, a sadovi so odvisni od božje milosti, saj vemo in občutimo. Gospod Jezus: Brez Tebe ničesar ne moremo!

Mons. Mihael Arko:

Spomini iz pastirstva.

Dabitur vobis in illa hora.

Naš profesor pastore je pri cerkvenem govorništvu omenil slučaj, ki se je bil ravno nekje pripetil. Slavnostni govornik je na leci naenkrat obstal, zmanjkalo mu je besede in domači župnik je šel na leco ter nadaljeval govor. Nekako skrivnostno je padel z glasom počasi in šepetaje pristavil: »Vidite, kako Gospod pomaga!«

Ko sem pozneje prišel za kaplana na dotično mesto, sem zvedel, da so nekateri nasprotniki cerkve zvalili dotičnega govornika v svojo hišo in mu tam postregli s prav močnim vinom. To je režeča premagalo in mu vzelo besedo.

Bil sem dvakrat navzoč, ko govornik ni mogel dalje. Mlad teolog se je še v soboto na večer med tovariši ponašal, da je preštudiral dogmatiko in moralo pa še cerkveno zgodovino, torej zadosti tvarine, da priprostemu ljudstvu lahko govori celo uro. Pripravil se ni zadosti, zanašal se je na svoje znanje, pa je moral po par izrečenih stavkih raz lece. — Descendit sine honore, qui ascendit sine labore.

V drugem slučaju je bil že priletel gošpod in morda zelo verziran, saj je nosil rdeč plašček na ramah. Bil je nekako sredi govora, pa se je začel loviti in jecati, potem pa je iz žepa potegnil spisan govor, preobrnil list, takoj dobil, kje je nehal, pogledal kaj sedaj pride in mirno nadaljeval do konca.

Kolikor sem bral o tej tvarini, skusil sam, dognal iz pogovorov med sobrati, bi rekel: »Dobro se pripravi in bodi brez skrbi.«

Naš profesor je trdo prijemal one, ki ne bero sv. pisma, ki je vendar zaklad, katerega ne boš izčrpal. Takrat sem sklenil, da bom vsak dan prebral vsaj eno poglavje; če bom zadržan, bom pa prihodnjič nadomestil. Menda sedaj osmič berem sv. pismo in res mi je prav dobro služilo.

Čudili smo se knezonadškofu drju Misziju, ko je na birmovanju govoril vsak dan skoraj celo uro gladko, stvarno in vsak dan o drugi tvarini. Vprašali smo ga na birmovanju v Vipavi, mu li to ne dela preveliko težav?

»Nikakor ne! Jaz sproti meditiram in dobivam vedno novih misli in snovi, da ne pridem nikdar v zadrego. Gospodje niste vajeni pravilno premišljevat, zato imate težkoče: A če človek vsak dan kaj duhovnega bere in potem isto še s svojim duhom obdeluje, se mu vsiljujejo vedno novi pojavi, dohajajo nepričakovani dušni prizori, da mu je prav živo in agilno v duši.«

Pri odhodu z bogoslovja so nam dali Chaignon-a za premišljevanje. Nismo se takrat praktično vežbali v meditaciji, a tu smo marsikaj ujeli, kar smo lahko prilično porabili.

S tovarišem sva v postu imela cikel. Jaz o spovedi, on o predpodobah sv. R. Telesa v starem testamentu. V soboto je bil praznik in nedelja koncem posta, torej dela čez glavo. Na večer mi tovariš pove, da ga grlo boli in da bo jutri težko govoril. Ponudim se mu, da jaz prevzamem mesto njega, naj mi le da podatke ali osnutek govora. A odločno je odklonil, češ: »Ti dvakrat, jaz nobenkrat — pa ne!«

Drugo jutro mi pride cerkovnik v spovednico povedat, da g. tovariš ne spravi besede iz sebe. Kaj storiti? Naj bo le samo maša? — Ne! Bom že jaz pridigoval! —

Iz spovednice do zakristije in od tam na leco sem vrejeval govor in napravil razdelitev. Prejšnji dan sem slišal, o čem

je govoril in tako vedel, kaj je sedaj na vrsti.

Brez vsacega strahu, zaupajoč na »dabitur in illa hora«, sem govoril in tako so se mi misli vrstile, kar sem že prej bral ali se učil, da sem bil samega sebe vesel. Po končani pridigi pogledam na uro. 5 minut manj kot pol ure sem govoril.

Ob 10. sem imel svoj cikel, sem bil dobro pripravljen, ob koncu govora pogledam zopet na uro. Ravno 25 minut. Do minute enako za govor popolnoma nepripravljen in za pridigo dobro pripravljen! Takrat sem v duhu vzdihnil: Vidiš kako ti Bog očitno kaže, da je On tisti, ki nam ob strani stoji.

Imeli smo 40-urno pobožnost pred puštom. Takrat se navadno naprosijo tuji govorniki, ker tuje peke kruh bolj diši. Za nedeljo in torek sem bil dobil govornika, za ponedeljek ne. Torej sem se moral sam pripraviti. Bral sem veliko tvarin o vsebini govora, potem sem sestavil razdelitev in osnutek.

V torek čakam g. soseda, da pride za govor. Da bi ne prišel, o tem ni misliti. Saj je cesta brez snega in še uro ni do nas. Ker ga ni v župnišču ob določeni uri, grem v cerkev, v gotovi nadi, da že stoji pripravljen za na leco. A ga ni. — Ura bije, govornika od nikoder ni. Rečem, naj pogledajo, ako morda po ulici prihaja. Ni sledu! Se oblečem in grem na leco trdno zaupajoč v božjo pomoč. Če nisem pripravljen, nisem jaz kriv. One misli, katere sem za včerajšnji govor odstranil, so mi dohajale v harmonični celoti tako lepo vrstoma, da sem med govorom čutil: Dabitur in illa hora.

Slavnostni govornik je dospel 10 minut pozneje v Idrijo, ker je bila doma ura zadaj za 20 minut. Kar začudil se je, ko je slišal govornika že na delu mesto njega.

Za govore se je treba pripraviti, kakor za vsako imenitno delo. Znan je pregovor nemških sobratov. Eden se je hvalil, da mu zadostuje, da le takrat razmišlja, ko si čevlje obuja. Tovariš mu zabrusi: »Nun ja, da bringst du aber auch einen Stiefel zusammen!«

VERBUM DEI

HOMILETIČNA PRILOGA ZA JANUAR

Ivan Kovačič:

Novo leto.

»Očetov blagoslov otrokom hiše zida.«
Modr. 3, 11.

Srečno in veselo novo leto! Ta glas gre danes od ust do ust. Te besede nam narekuje ali vljudnost ali spoštovanje ali ljubezen. A četudi prihajajo iz dna srca, ostanejo vendar le besede. Od besed pa do veselja in sreče je še daleč.

Tudi jaz vam voščim srečno in veselo novo leto: naj bi vam bilo veselje neskajeno in sreča zvesta do konca! — Nočem pa, da bi moje voščilo ostalo samo pri besedi, marveč pokazal bom zlasti tistim, ki imajo še starše in tudi staršem samim pot, po kateri gotovo dospejo do sreče in pripomorejo tudi drugim do nje. Začrtana je ta pot v besedah sv. pisma: »Očetov blagoslov otrokom hiše zida.« Zagotovim vas, predragi v Gospodu, da boste po očetovem in materinem blagoslovu prav gotovo imeli srečna in vesela leta na svetu. Zakaj, — to vam hočem z božjo pomočjo danes pojasniti.

Ker smo pa vsi otroci enega nebeškega Očeta in ene nebeške Matere, prosimo danes drug za drugega blagoslova iz nebes, ki naj nas zvesto spremlja skozi celo novo leto 1929.

* * *

1. Oglejmo si najprej pomen očetovskega blagoslova pred Kristusom. — Očetovska oblast je vladarska in duhovniška oblast; ker po prvotni ureditvi družine je bil rodbinski oče vladar in ob enem tudi duhovnik. Duhovnik pa ima oblast blagoslavljanja, zato so tudi stari očaki kot rodbinski očetje blagoslavljali. Očak Job je vstajal ob svitu in opravljal žgavne daritve za svoje otroke, če bi se bili morda kaj pregrešili pred Bogom. — Očak Noe je imel tri sinove: Sema, Kama in Jafeta. Sema in Jafeta je blagoslovil, ker sta bila dobra, nesramnega Kama je pa preklel, rekoč: »Hvaljen Gospod Bog Semov, bodi Kam njegov hlapec! Razšri naj Bog Jafeta in naj stanuje v šotorih Semovih, in Kam naj bo njegov hlapec!« — Znano je, kako bogato se je razlil Noetov blagoslov na Sema in Jafeta, in s kakšno težo je padlo njegovo prekletstvo na Kama, ki ni bil vreden očetovega blagoslova.

Kako so v stari zavezi cenili očetov blagoslov, dokazuje nam posebno lepo družina Izakova. Slepí in onemogli Izak je imel dva sinova: Ezava in Jakob. Nekega dne je naprosil starejšega Ezava, naj mu pripravi jedi, ki jo ima rad, da ga potem blagoslovi, preden umrje. Mati Rebeka pa je hotela očetov blagoslov nakloniti svojemu ljubljencu, mlajšemu sinu Jakobu. Zato je prevarala slepega Izaka, da je menil, da ima Ezava pred seboj, pa je blagoslovil Jakoba, rekoč: »Glej, duh mojega sina je kakor duh polne njive, katero je Gospod blagoslovil. Bog ti daj od rose neba in od rodovitnosti zemlje, obilice žita in vina. Služijo naj ti ljudstva in časte rodovi. Bodi gospod svojih bratov, in klanjajo naj se ti sinovi tvoje matere. Kdor te kolne, bodi preklet, kdor te blagoslavlja, bodi poln blagoslova.« — Kmalu nato pride Ezav domov z lova in prinese divjačino, da bi napravil očetu iz nje jed, ki jo je imel rad. Ko pa izve, da mu je brat od-

vzel očetov blagoslov, zavpije z velikim glasom in ves potrtr reče: »Blagoslovi tudi mene, oče moj!« — In ker je hudo vpil in se jokal, je ganil Izaka in ta mu je rekel: »V obilnosti zemlje in v rosi neba od zgoraj bo tvoj blagoslov. Živel boš z mečem in služil svojemu bratu; pride pa čas, ko se otreseš in razkleneš njegov jarem s svojega tilnika.«

Vse te osebe, zlasti pa Ezav, nam izpričujejo, kako globoko so bili ljudje takrat prepričani o moči očetovskega blagoslova.

2. Poglejmo sedaj še pomen blagoslova staršev v novi zavezi.

V novi zavezi ta blagoslov gotovo ni razveljavljen in odpravljen, saj je prišel Kristus na svet ne zato, da bi odpravil postavo in preroke, ampak da bi jih izpopolnil. Sv. Luka pripoveduje: »Tedaj so prinašali otročiče k Jezusu, da bi položil roke nanje in molil nad njimi. Ko pa učenci to vidijo, pričnejo jim briniti in kregati tiste, ki jih prinašajo. Ko Jezus to zapazi, se vznevolji, jih pokliče in pravi: Pustite otročiče k meni priti in ne branite jim, ker takih je nebeško kraljestvo. Resnično, povem vam: Kdor ne sprejme božjega kraljestva, kakor otroci, ne pride vanj.« — In objema jih in polaga roke nanje in jih blagoslavlja.

Te matere so s tem pokazale, da so se zavedale, kako važno in pomembno je blagoslavljanje otrok. Gotovo so jih tudi same blagoslavljalale, a hotele so blagoslova za svoje otroke tudi od »velikega preroka«, Jezusa. Ta je materam iz srca rad vstregel in s tem potrdil lepo, starodavno navado, blagoslavljanje otrok, in je blagoslov starišev izpopolnil. Iz tega sledi, da blagoslavlajo starši v novi zavezi kot osebe, ki so po sv. zakramentih posvečene; to posvečenje odlikuje njih same, povišuje pa tudi moč in veljavo njih blagoslova.

3. Premislimo nazadnje še, kakšno vrednost ima blagoslov staršev.

Starši so dolžni za otroke moliti, imajo pa tudi to predpravico, da jih Bog gotovo usliši, saj molijo kot njegovi namestniki. Zato tudi blagoslov staršev nikdar ne ostane brez sadu in vspaha. Saj nam to potrjuje sam sv. Duh, ko pravi: »Očetov blagoslov otrokom hiše zida.« Kako to?

Ta blagoslov množi spoštovanje otrok do staršev. Ko oče blagoslavlja, stoji pred otrokom kot duhovnik, mati pa kot duhovnica. Otrok čuti, da ga blagoslavljata v imenu vsemogočnega Boga, in zdi se mu, kakor bi božja roka počivala nad njegovo glavo in ga blagoslavljala. Zato vidi v starših višja bitja, katera je dolžan spoštovati še bolj nego mu to velewa naravna postava. V tem blagoslovu se žari ljubezen staršev do otroka; otrok to čuti in spozna, zato starše tem bolj spoštuje in njegovo srce se vnema v ljubezni do njih in do domačega ognjišča.

Kristus je dobri pastir, starši so pa njegovi namestniki, so pastirji svoje družine. Kako srečne in počlašene so se pač čutili tisti otroci, ki jih je dobri pastir, Jezus, ljubeznivo sprejel in blagoslovil! Tako se tudi otrok, ki ga je blagoslovila roka očetova ali materina, čuti počlaščenega, odlikovanega in srečnega. Vsled tega spoštuje samega sebe in se zaveda, da je dolžan tembolj skrbeti, da se strupeni diih greha ne dotakne njegovega čela.

A tudi na starše vpliva blagoslov, ki ga podela svojim otrokom, blagodejno. O svetopisemskih očakih se bere, da so bili pomirjeni in oveseljeni, ko so blagoslovili svoje otroke. Kadar namreč oče in mati blagoslavljata, se zavedata, da blagoslavljata v imenu Očeta nebeškega, in ta zavest ju vspodbuja in opominja, naj se skažeta vredna te visoke časti. Ta blagoslov utrjuje torej pravost in poštenost staršev. Ali ne bo križ, ki ga naredi oče ali mati otroku na čelo, njima samima nem pridigar, ki juučí, da sta tudi onadva odrešena po križu in da bo to znamenje tudi za njiju enkrat znamenje večne žalosti ali večnega veselja?

Predragi! Očetov in materin blagoslov je lepa, častitljiva in blagodejna navada, v temeljena v naši sveti veri in v zgodovini človeštva. Ta blagoslov zida otrokom hiše in vpliva dobro in zveličavno na celo družino, — on je za družino v resnici drevo življenja in vir obilne sreče in veselje. — Ker vam pa voščim jaz danes srečno in veselo novo leto, želim vam s tem ob enem, da bi čim poprej vera v vaših družinah tako oživelala, da bi zopet starši po Jezusovem vzgledu blagoslavljali — ne pa kleli — otroke, otroci pa da bi v svetem spoštovanju do staršev uživali v najobilnejši meri srečo in veselje njihovega blagoslova. Amen.

Stanko Stanič:

Sv. Trije kralji.

»In beseda je meso postala.« V teh kratkih besedah je zajeta vsa skrivnost božičnih praznikov, vsa skrivnost božične dobe, vsa skrivnost današnjega praznika. In kdo je bila ta beseda? Odgovarja nam točno sv. Janez evangelist, ko pravi: »Bog je bila beseda.« To se pravi: tisti, ki ga je Bog obljubil prvim staršem v raju po njihovem padcu, tisti, katerega so preroki oznanjevali trpečemu ljudstvu, tisti, katerega je poganski rimski pesnik označil za edinega rešitelja iz človeške zmede, Bog, druga božja oseba, je človek postal, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil. Tamkaj v betlehenskem hlevu, v plenice povit in v jasli položen, leži Bog Stvarnik in Odrešenik in čaka tistega, kateri ga bo prvi počastil. In glej čudeže: pridejo angeli z nebes in ga oznanijo pastirjem, prikaže se zvezda in ga oznani modrim, pismouki odprejo knjige prerokov in ga oznanijo Herodu. In kako so ga vsi ti sprejeli in počastili, hočemo danes na kratko premišljevati našim dušam v korist.

Sveta božična noč je. Ob tihi polnočni uri porodi Marija Devica in njen sin je Sin božji. Ob tisti uri že se prikažejo angeli pastirjem in jim oznanijo veliko veselje: »Rojen je Odrešenik.« In pastirji zapuste svoje črede, gredo v hlev in so prvi izmed Adamovih otrok, ki klonijo svoja kolena pred Bogom in človekom Kristusom, Odrešenikom našim in kraljem vseh vekov.

Glejte jih, pastirje — to so neučeni, ubogi, trpečji, omalovaževani delavci za svoj vsakdanji kruh, to so ponižni, ubogi in tlačeni, ki se prvi bližajo betlehenskemu hlevu. Angel jim je oznanil in ne vprašajo čemu, in ne vprašajo zakaj, ne skrbe jih njihove uborne črede, veselo gredo počastit rojenega Boga. In zato jim pojejo angeli na pot: »Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!«

Sem se ozrite vsi, ki ste nesrečni, ubogi in mučeni delavci za svoj vsakdanji kruh in pogledjte te pastirje. Angele so spoznali za poslance božje in so jih ubogali v svojo srečo in mir. Tudi vi poznate kot nezmotljivo božjo ustanovo, sv. vero in sveto cerkev, poslušajte tudi vi njeno oznanilo, ki se glasi: Klanjajte se Kristusu v mislih, besedah in dejanju, v trpljenju in veselju in Gospod vas bo blagoslovil in odrešil, in dana bo s tem slava Bogu na višavah in dan bo toliko zaželjeni mir na zemlji vsem ljudem, ki so blaže volje.

Drugi, ki so se Jezusu poklonili, so bili modri z juterne dežele. Niso bili Izraelci, ampak pogani, niso bili domačini, ampak daljni tujci. Bili so učenjaki, bili so bogataši. Kako so le-ti zaznali za rojstvo Jezusovo? Ali so jim to angeli oznanili? Ne, morda bi tudi tem ne bili verjeli. Prikazala se jim je na daljnem vzhodu čudovita zvezda. Spoznali so jo za zvezdo, ki jo je prerokoval poganski prerok Bileam, da bo izšla tedaj, ko bo Judom rojen nov kralj. Tej zvezdi, glejte, so sledili na svoji dolgi poti do Jeruzalema in iz Jeruzalema do Betlehema. In šli so v hišo, kjer je Jezus bival, ga molili ter mu darovali zlata, kadila in mire. Tako so pokazali svojo vero v Jezusa in postali vredni, da se jim je

prikazal angel in jim označil pot, po kateri naj se vrnejo, da ne zadenejo več ob Heroda. In ubogali so ga, da so odšli, kakor so ga ubogali pastirji, ko so prišli. Tako je tudi njim veljalo petje angelov: mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Predragi v Gospodu! Kdo se je poklonil v teh treh modrih iz juterne dežele Jezusu? V njih se mu je poklonilu čeni in bogati svet. Nanje se ozrite vsi, ki se ne prištevate k pastirjem; bogati in učeni. Zvezda jih je pripeljala do Jezusa, zvezda jim je pot kazala. Tudi vi imate tako zvezdo in ta zvezda je vera naša. Pa oh, učeni in bogati svet se malo meni za vero, kakor se cela juterna dežela, razven treh modrih, za zvezdo ni brigala. Je li to upravičeno? Vsaka verska nebriznost je neopravičljiva. Če ima vsak kamen, vsako drevo in vsaka trava svojega gospodarja, pa bi ga ves svet ne imel? In čim bogatejši in močnejši je gospodar, tem več ljudi ga pozna. In najmočnejšega in najbogatejšega bi mi ne poznali! Če toliko znaš, da ta svet preceniš, koliko laže boš njegovega Gospoda spoznal, pravi psalmist. Sama vera v Boga Stvarnika nam ne pripogne že kolen pred Novorojenim, ampak tudi vera v Kristusa in Njegovo svetoto razodetje.

Glejte, če verujemo v Boga, vemo, da je vsemogočen; in če je vsemogočen, zakaj bi ne mogel človek postati in zakaj bi Bog človek ne postal, ker je to le v našo korist? Da je pa res Bog postal človek, in sveto Cerkev ustanovil, nam priča evangelij, nam priča ustno izročilo. In če verujemo človeku in pisatelju, ki je pošten, zakaj bi ne verjeli apostolom in njihovim učencem, ki so bili pošteni izraelski ribiči, katerim njihov nauk ni prinesel dobička, ampak krvavo smrt? Zakaj bi ne verovali njim, ki so resničnost s čudeži podprli, katerih govorjeno in pisano besedo je navdihoval sv. Duh in jo dokazuje dvatisočletna zgodovina?

Sledimo torej tej zvezdi, naši sveti veri, in pripeljala nas bo pred betlehemski hlev in padli bomo na kolena, kakor trije modri in molili bomo Jezusa Boga in mu darovali kadila, zlata in mire. Zlato — ljubezen, kadilo — pobožnost in miro — trpljenje.

Seveda je zato treba milosti in ponižnosti. Skrila se je sicer modrim zvezda v Jeruzalemu, a pokazala se je, ko so Jeruzalem zapustili. Tudi nam se skrije vera v napuhu, grehu in uživanju. Zapustimo svoj napuh, svoj greh in uživanje in pokaže se nam zopet vera, kakor modrim zvezda izven Jeruzalema.

Prvo se je torej Jezus pokazal pastirjem, drugo modrim, a tretje Herodu in pismarjem, ko so odprli sveto pismo. Glejte čudo: prvi so ga molili, drugi so ga molili, a tretje je strah objel in so ga hoteli umoriti. Zakaj neki? Saj so imeli še največji dokaz — sv. pismo samo! Željo po Gospodovi smrti je povzročilo njihovo, v mlakužo grehov zakopano srce. Kjer greh gospoduje, tam gospoduje hudič — in kjer gospodari hudič, tam kriče po smrti vsega, kar je z Bogom v zvezi. Glejte, tudi med nami so, ki jih pred Bogom strah spreleta, ki si želijo in sami sebe prepričujejo, da ni Boga. Največkrat je vzrok temu greh v njihovem srcu. Zatorej, predragi v Gospodu, ako hočemo verovati angelom ali slediti zvezdi modrih v betlehemski hlev, pred Jezusa, izruvajmo greh iz srca, kakor je že klical predhodnik Jezusov Janez Krstnik: »Pripravite pot Gospodovo, spokorite se!«

Tako glejte, predragi, smo danes premišljevali Razglašenje Gospodovo in za nauk zapomnimo si tole: Ako spadamo k pastirjem — ubogim in neukim ljudem — poslušajmo glas angela Gospodovega — sv. cerkve; ako spadamo k modrim — bogatim ali učenim — uprimo svoje oko, um in voljo, združeno z milostjo, v našo zvezdo vodnico — sv. vero; ako pa je naše srce grehu vdano, spokorimo se. Zakaj ta angel, ta zvezda, ta pokora, nas bodo pripeljali pred be-

tlehensko štalico, upognili bodo naša kolena pred Bogom in slišali in občutili bo mo petje angelov v božični noči: »Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!« Amen.

Ivan Kovačič:

Prva nedelja po Razglašenju Gospodovem.

Češčenje sv. družine je tako staro, kakor krščanstvo. Odkar se praznujejo lepi božični prazniki, proslavljajo verniki tri najsvetejše osebe, ki so bivale v betlehemschem hlevu in pozneje dolgo vrsto let v nazareški hišici. — Češčenje sv. družine se je še posebno povzdignilo, odkar je slavni papež Leon XIII. z okrožnico 14. jun. 1892 za ves krščanski svet vpeljal družbo sv. družine nazareške ter povabil krščanske družine, naj posvete svoje člane sv. družini, da po njej tem lažje dosežejo svojo časno in večno srečo.

Danes obhajajo sploh krščanske družine svoj glavni praznik; zato se gotovo spodobi, da si na ta dan nekoliko izprašajo vest kako so doslej izpolnjevale svoje važne in svete dolžnosti.

Bodi naše današnje premissljevanje posvečeno sv. družini nazareški: Jezusu, Mariji in Jožefu, s pobožno željo in prošnjo, da bi našla ta sv. družina v naši župniji mnogo posnemovalcev!

1. — Če sploh kdaj, grozi posebno v naših dneh velika nevarnost družinskemu življenju. Bolj in bolj se vkoreninja tudi med katoličani krivoverska misel, da je zakon nekaj popolnoma posvetnega, da se lahko sklepa brez Boga, da se lahko živi v njem brez Boga po živinsko in da žena ni možu pred Bogom enakovredna tovarišica, ampak le orodje za nasičevanje nebrzdanega mesenega poželenja, da otroci niso dar božji, ampak le križ in breme... Zato vidimo v krščanskih družinah toliko hudega in žalostnega: zakonska nezvestoba ni že več niti greh, o vzgoji otrok ni govora, tisti, ki bi imel v hiši ubogati, ukaže, ni več zastopnosti, ni miru, ker ni molitve in strahu božjega, ampak prepir in kletvina. Oče zapravljiviec, pijanec, skrunilec nedelj in praznikov, sinovi razbrzdani, hčere ničemurne gizdalinke, gospodarstva propadajo, ker se ljudje sramujejo dela, vse drvi v nesrečo in pogubo, — vojska pa še potiska, da bo poprej konec.

Kje je rešitev? Sv. cerkev nam kaže na sv. družino nazareško in nas vzpodbuja, največkrat kličemo: Jezus, Marija, Jožef, — razsvetlujte nas! — pokažite nam pravo pot. In zares. Kar so na nebu solnce, luna in zvezde, to so na duhovnem nebesu Jezus, Marija, Jožef za naše duše: — solnčna luč, lunin svit in migljajoča zvezda.

Jezus, solnce pravice, je rekel sam o sebi: »Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne tava po temi, ampak bo imel luč življenja. Jaz sem pot, resnica in življenje.« — Četudi je bil Sin nebeškega Očeta, postal je človeško dete in vsem zapustil najlepši zgled pokorščine in ljubezni do staršev. Kje hočejo otroci iskati boljšega zgleda za izpolnjevanje četrte božje zapovedi?

Marija, lepa kot luna, svetla v svojih deviških čednostih, svetla kot čudovita Mati božjega Sina, zvesta tovarišica svojega moža, najsijajnejši zgled dobre gospodinje.

Jožef, njen zvesti ženin in krušni oče Jezusov, je tisti izvoljenec, nad katerim se je tudi izpolnilo, kar je gledal egiptovski Jožef v sanjah, da so se priklanjali pred njim solnce, luna in zvezde. On je v resnici mila zvezda, ki

sveti krščanskim možem z lepimi čednostmi kot zvesti ženin, kot skrben krušni oče, kot marljiv delavec, res častitljiva glava sv. družine.

Ako hočete torej razsvetljenja, vzdihujte in prosite pogosto: Jezus, Marija, Jožef, — razsvetljuje nas! Ako se bo vsak oče, mati, otrok, gospodar, gospodinja, posel oziral v to duhovno solnce, luno, zvezdo, bo gotovo našel pravo pot, kajti ti trije imajo besede večnega življenja. Po njih besedah in zgledu se ravnajte in medsebojna ljubezen bo rosila obilen blagoslov na vaše družine.

2. — Ni pa dovolj, da človek samo spozna pravo pot, ampak mora tudi hoditi po njej, da doseže svoj namen. Da se to zgodi, pogosto vzdihnite: Jezus, Marija, Jožef, — pomagajte nam!

Kljub spoznanju, kaj je resnica in čednost, človek vendar lahko zabrede. Pot izveličanja ni lahka, »saj je ozka pot, ki vodi v življenje«, in to pot ovira trajni sovražnik: svet, satan in meso... A hvala dobrotnemu Bogu, ki nam je dal na tej poti tudi troje pomočnikov in vodnikov, h katerim vsak hip lahko kličemo: Jezus, Marija, Jožef, — pomagajte nam, da srečno premagamo trojnega sovražnika našega zveličanja! Iz Jezusa nam izvira vse zveličanje, saj nam to priča že njegovo ime: »od njegove obilnosti smo vsi prejeli milost za milostjo«. — Ves ta blagor nam je pa pritekkel po Mariji, ker nam je ona darovala Jezusa. Nad to skrivnostjo včlovečenja Sinu božjega in nad deviško čistostjo Marijino pa je čul pravični Jožef. Tako sta Marija in Jožef vrata, na katera moramo mi trkati, da dospemo do milosti — do Jezusa.

Dragi možje in gospodarji, ki vzdihujete pod težo križev in skrbi, trkajte na vrata pri Mariji in Jožefu, da vas priporočita Jezusu. — Dragi starši, ki vzdihujete radi neubogljivosti svojih otrok, trkajte pri Mariji in Jožefu, da vam pokažeta mladeniča Jezusa v njegovi pokorščini v nazareški hišici. — Otroci, ki vzdihujete radi nevernosti, zapravljalivosti, preklinjevanja svojih staršev, o trkajte pri Mariji in Jožefu, da posredujeta zanje pri usmiljenem Jezusu.

3. Kdaj pa je kristjan najbolj potreben pomoči? Ali ne takrat, ko gre za njegovo večno srečo ali pa pogubo? To pa nastopi ob smrti.

Tri reči so posebno, ki obtežujejo smrtno uro, namreč: bližnja sodba, boj s satanom in grenkoba smrti. A hvala Bogu, ki je tako usmiljen do nas! Da bi nam odvzel prevelik strah pred sodbo, dal nam je za Izveličarja tistega, ki bo obenem naš sodnik; da nam olajša odločilni boj s satanom, odkazal nam je za brambo tisto ki je peklenski kači glavo strla; in da nam osladi grenki kelih smrti, pošlje k naši smrtni postelji tistega, ki je rahlo zaspal v naročju Jezusa in Marije.

Dragi starši! Če je komu potrebna pomoč in tolažba ob smrtni uri, je gotovo potrebna vam. Vi imate težje dolžnosti v življenju, kakor samski, zato boste imeli pred Bogom enkrat tudi težji račun in odgovor. Zato naj ne mine dan že sedaj, ko ne bi vi večkrat iz srca vzdihnil in prosili: Jezus, Marija, Jožef, — rešite nas!

Krščanske družine! Glejte, ve imate v Jezusu, Mariji in Jožefu trojno luč, tri sijajne zglede za svoje življenje; trojni studenec zveličanja in troje prijatelj; tri pomočnike in rešitelje ob zadnji uri. Zato pa, predragi, pobožno izrekujte ta pomenljivi vzdihljaj, ki vas uči posnemati vzgled najsvetejših oseb, ki vas vodi k studencu milosti božje in ki vam je zastava srečnega življenja na tem in na onem svetu. Amen.

Ivan Kovačič:

Druga nedelja po Razglašenju Gospodovem.

Po nekaterih krajih je bila lepa, hvalevredna navada, da je imel duhovnik na dan poroke pred oltarjem kratek nagovor na ženina in nevesto. Namesto nagovorov pri posameznih porokah, naj bo moj današnji splošni govor o srečnem zakonu. — Ko nameravata ženin in nevesta skleniti sveto zakonsko zvezo, vodi ju gotovo pri tem misel in želja, da bi bila v zakonu srečna in zadovoljna. Toda: veliko zakonov se je že sklenilo in se jih še bo, pa niso bili srečni in ne bodo. In zakaj ne? Zato, ker gredo mnogi v zakon brez Jezusa in žive v njem brez Jezusa! Prave, resnične sreče si ne smejo in ne morejo obetati tisti, ki žive pred zakonom v grešnem znanju in si pripravljajo pot v zakon z grehom. Enako pa tudi ni sreče v zakonu tam, kjer žive brez Jezusa, to je brez strahu božjega, brez ozira na večnost le po svojih spačenih željah in ne po evangelijskih naukih.

Srečen je bil zakon v Kani Galilejski, o katerem govori današnji evangelij, ker je bil sam Jezus na ženitnini, njegova mati in njegovi apostoli. Ako hočete, krščanski ženini, da bo vaš zakon srečen, povabite tudi vi Jezusa k sebi in tudi vam bo izpremenil vodo v vino, to se pravi: križe in težave zakonskega stanu vam bo olajšal, bridkost pa izpremenil v radost.

Šest vrčev vode je izpremenil Jezus v Kani Galilejski v najboljše vino; — šest čednosti naj si zakonski pridobijo, in njih življenje bo slajše in prijetnejše od najboljšega vina.

1. — Prva čednost je izražena v besedah: »Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico!« — Vsak kristjan je dolžan ravnati se po tem izreku, posebno pa še zakonski. Prav je, če skrbe za časno blagostanje, da lažje prerede sebe in družino; ali to ni pglavitno. Kdor le za časno skrbi, nazadnje oboje izgubi; za večnost mu ni bilo mar, časno mora že tako in tako zapustiti, in tako je ob oboje. Ne smejo se vprašati le: Ali nam bo to kaj neslo? — ampak tudi: Ali je to dovoljeno? Kaj pomaga namreč človeku, če tudi ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi? — Sicer pa tudi ves napor in trud, vse pehanje za posvetnim nič ne pomaga, če Bog ne da svojega blagoslova.

2. — Drugo čednost izražajo besede: »Zatajajte sami sebe!« — Ako zakonski tega ne znajo, ne bodo nikdar srečni, tudi če bi bili zakopani v denarju in blagu. Kristjan si mora zavoljo Boga večkrat tudi dovoljeno veselje odreči, svoje nagnenje krotiti in časne dobrote zmerno uživati. Če človek mesenež mu poželenju preveč streže, postane suženj poželenja in nima pred njim nikdar pokoja. Tak človek je silno nesrečen, ker pogoj prave sreče je zmernost, zatajevanje, krotenje slepih strasti. Te resnice ne smejo zakonski nikdar pozabiti.

3. — Tretja čednost kliče zakonskim: »Nosite svoj križ!« Vsak človek ima svoj križ; nekateri jih imajo še po več. Prav brez križa pa ni nobeden človek. Največ pa jih imajo zakonski! Tako ima zakonski mož včasih velik križ z jezično ženo, ki mu ne da pokoja noč in dan; ali pa ima žena velik križ z zapravljenim, pijanim možem. Hude križe imajo zakonski z otroci, in sicer toliko večje, kolikor bolj so otroci odrastli. Križe imajo dalje večkrat s svojimi starimi, ki so bolehní, sitni in jim nikakor ni vstreči! Križe s prepirljivimi sosedi; križe, ko pride bolezen v hišo ali kadar zadene družino kaka druga nesreča. — Pa kdo bi mogel naštetí vse križe, ki pridejo lahko nad zakonske! — In kaj je treba storiti v križih in težavah? Nositi jih je treba, kakor je nosil Jezus svojega, vdano jih je treba nositi ter Boga prositi, naj jih jim odvzame ali pa jim

da moč, da pod njimi ne omagajo. Zakonski naj se vsak dan spomnijo Jezusovih besed: »Kdor hoče biti moj učenec, naj zataji sam sebe, naj zadene svoj križ na rame in naj hodi za menoj.«

4. — Četrta čednost, dragi zakonski, vam kliče: »Hodite za Kristusom!« — Pot v večnost je težka in nevarna in kaj lahko zaide, kdor nima do brega vodnika. Tak vodnik na poti v srečno večnost je ljubi Jezus sam, ki pravi: »Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne bo zašel, ampak ima luč življenja!« Ako hočete, krščanski zakonski, varno hoditi, glejte na Jezusa in pomislite, kako je on v teh ali onih okoliščinah učil in delal. Ne pozabite poduka, ki ste ga slišali kot zaročenci pri izpraševanju, poslušajte zvesto pridige in krščaski nauk in vzemite si k srcu opomine in nasvete izpovednikov. Marsikje le zato ne žive prav, ker ne marajo za božjo besedo in mislijo, da so že sami dovolj modri ali pa zajemajo svojo modrost iz slabih knjig in časnikov.

5. — Peta čednost vas uči: »Bodite krotki in ponižni!« — Sicer ima vsak kristjan to dolžnost; a prav posebno je to dvoje potrebno zakonskim, in sicer tako, da naj si mož posebno prizadeva za krotkost, žena pa za ponižnost, potem bosta gotovo dobro izhajala.

Mož naj bo krotak! On je sicer glava družine: on mora ukazovati, gospodarstvo voditi, družino svariti, nerodnosti odpravljati itd. To pa mora delati z resnostjo, odločnostjo, pa vendar krotko. Mož ne sme razgrajati, razbijati, preklinjati, ampak dostojno in spodobno zapovedovati. Tako ga bo družina spoštovala, ubogala in ga — ljubila.

Žena pa bodi ponižna! Nič lepše ne pristoja ženi kot ponižnost. Ponižna žena tudi še bolj naglega in zdražljivega moža ukroti in potolaži in za brani veliko hudega. Kakor pravijo, da se razburjeno morje potolaži, ako olja nanj vlijemo, enako pomiri ponižna žena jeznega moža. — Torej krotak mož in ponižna žena — to je dober in srečen zakon.

6. — Šesta čednost je pa ena najtežavnejših. Ona vam kliče: »Ljubite sovražnike; dobro storite tistim, ki vas sovražijo; molite za tiste, ki vas obrekujejo in preganjajo.« —

Sovražnike ima vsak človek; tudi zakonski niso brez njih. Marsikateri zakonski imajo sovražnike edinole radi tega, ker se jim dobro godi in se lepo razumejo med seboj. Nalašč jim včasih nagajajo, jih opravljajo in obrekujejo. Kaj naj storita zakonska v takih slučajih? Ali naj se prepirata, zmerjata, tožarita in sovražita s sosedi? Tega nikar! Kjer že tako gori, ni treba več zažigati! Raje hudo z dobrim povračujta in pomislita, da je bolje krivico trpeti, kakor pa delati. Radi majhnega razžaljenja, majhne škode raje odjenajta, raje preglejta in odpustita. Če je pa veliko razžaljenje, velika škoda in iz važnih vzrokov ne moreta vsega pregledati in odpustiti, iščita pravice po pravi poti. Ako le moreta, varujta se tožbe, kakor ognja, in pomnita, da je kratka sprava boljša, kot dolga pravda. In če drugega ne moreta, vsaj molita za sovražnike. — Vedita, da sovraštvo greni in zastruplja življenje, spravljivost in usmiljenje pa nam nakloni celo srca sovražnikov.

Predragi zakonski in vsi, ki nameravate morebiti v kratkem v zakonski stan stopiti, pomnite vedno, da imate po Kristusu ime kristjani. Ravnajte se torej vselej po njegovih naukih! Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico; zatajujte se po Jezusovem zgledu; prenašajte voljno križe in težave, hodite za Kristusom, bodite krotki in ponižni in ljubite vse ljudi, prijatelje in sovražnike, in imejte, kolikor je na vas, mir z vsemi. Tako bo Jezus blagoslovil vas in vašo hišo, in srečno in mirno bodo potekali vaši dnevi, dokler vas večni Sodnik ne pokliče k računu in obilnemu plačilu. Amen.

Dr. Konstantin Vidmar:

Prva predpepelnična nedelja.

Predragi kristjan! Strašne so besede današnjega evangelija: »Veliko je poklicanih a malo izvoljenih.« Kdo bi mogel to besedo mirno premišljevat, da bi ne vstrepetal za svoje zveličanje. Zakaj neki? Zato ker te besede niso človeške, ampak božje.

Veliko kristjanov so te besede tako pretresle, da so zapustili svet in šli v puščavo ali v samostan živeti edini skrbi za lastno zveličanje.

Ali ne bodo te besede pretresle tudi nas, da poboljšamo svoje življenje in zapustimo greh?

Mislite si, predragi, da bi se zdaj cerkvena vrata zaprla in zaklenila. In prišel bi oborožen človek ter zaklical: Veliko vas je tukaj sedaj, toda le malo vas bo ostalo. Nato bi ta človek začel besno streljati na vse kraje. Kaka panika, zmešnjava in stiska bi nastala vse vprek v tej cerkvi. Vsi bi se hoteli rešiti, kajne?

Ravno tako skrb za zveličanje bi med vami morale povzročiti besede današnjega evangelija: Veliko jih je poklicanih a le malo izvoljenih.

Komu se pri teh evangelijskih besedah ne vsiljuje misel: Bog ve, ali bom izveličan ali pogubljen? Na to vprašanje pa si sam človek ne more odgovoriti z gotovostjo, ker si je odgovor pridržal večni Sodnik. Človeku ne ostane nič drugega, kakor po besedah apostolovih »s strahom in trepetom delati za svoje izveličanje.«

Vendar so pa nekatera znamenja iz katerih smemo po pameti sklepati, ali smo otroci božji ali otroci pogubljenja. Oglejmo si danes znamenja pogubljenja.

Ker hočem govoriti o znamenjih pogubljenja, moram takoj v začetku omeniti, da jih ne bom iskal pri poganih in krivovercih, tudi ne pri brezvercih in tistih, ki trde, da so 200 let naprej in da se ne puste več od duhovnikov za norca imeti, temveč iskati jih hočem pri tistih, ki se še zavedajo, da so kristjani, in menijo, da so še zadosti dobri.

1. Prvo znamenje prihodnjega pogubljenja je duhovna lenoba. Pod to lenobo ne razumem tiste mlačnosti, vsled katere človek ne kaže pri navadnih pobožnih opravilih potrebne in zadostne gorečnosti; ampak razumem tisto prostovoljno mržnjo, ki jo ima kdo do tega, da bi služil Bogu in skrbel za svojo dušo, in sicer zaradi težav, ki so s tem združene. Tak človek mrzi, sovraži božjo besedo in izostaja nalašč med pridigo zunaj cerkve, če sploh še hodi k maši; mrzi tudi sv. zakramente in tiste, ki jih še prejemajo, zanemarja molitev in zopovedano službo božjo in ravno tako tudi dobra dela. On dela to prostovoljno in premišljeno in se nič ne potrudi, da bi to mržnjo premagal ali se ji vstavljal, ampak jo celo namenoma goji v svojem srcu. Tak začne nazadnje naravnost sovražiti krščanske dolžnosti zaradi težav, ki so z izpolnjevanjem teh dolžnosti združene. On je jezen na Kristusa samega ki je rekel: »Ozka, strma in trnjeva je pot, ki vodi v večno življenje, in le malo jih je, ki po njej hodijo. Nebeško kraljestvo silo trpi in le silni si ga pridobijo.«

Duhovne lenobe je dandanašnji zelo veliko. Živa resnica je, kar David pravi: »Gospod je z nebes pogledal na človeške otroke, da bi videl, če kdo po Bogu vprašuje. Vsi so zašli, vsi so malopridni postali.« Marsikdo bi sicer rad prišel v nebesa, da bi pa v ta namen leroko stegnil, zdi se mu že odveč in pretežko. Nebesa so mu všeč, le vrata v nje so mu pretesna in pot preozka in prestrma.

Kakšen greh pa je duhovna lenoba ali majhen ali velik? — Odgovori naj nam sv. pismo. Tako govori Gospod po Jeremiju: »Proklet bodi, kdor Gospodovo delo nemarno opravlja!« Tukaj ne pravi Bog samo, proklet naj bo, kdor smrtno greši ali kdor Bogu nič ne služi, marveč proklet naj bo, kdor svojemu Bogu nemarno, zanikarno služi. Zakaj je ukazal Bog sv. Janezu oznaniti laodicejskemu škofu kazen pogubljenja? Zato, ker je odjenjal od prve gorečnosti in postal mlačen. »Ker nisi ne gorak ne mrzel, ampak mlačen, te bom pljunil iz svojih ust.« Kaj pomeni »izpljunil te bom« drugega, kakor pahnil te bom v pogubljenje zaradi tvoje lenobe? Nespametnim devicam, ki so se prepozno oskrbele z oljem, je ženin zaprl vrata. In ko ga milo prosijo: »Gospod, gospod, odprini nam!« jim odgovori: »Resnično, povem vam, vas ne poznam!« Kaj pomenijo zaprta vrata in besede: »vas ne poznam,« drugega, kakor da bo Bog tiste, katerim manjka olja dobrih del, zapodil izpred nebeških vrat? — Zanikrni hlapec ni od Gospoda prejetega talenta ne zapil, ne zajedel, ne zaigral, ampak ga je samo v zemljo zakopal; in vendar mu je Gospod za kazen talent odvzel, njega samega pa je dal vreči v zunanjo temo. Kaj pomeni leni hlapec drugega, kakor tiste brezskrbne in lene kristjane, ki upajo, da bodo prišli tudi brez dobrih del v nebesa, a se v resnici pogrezajo v večno temo. — Figovo drevo ki je imelo mnogo peres, pa nič sadu, je Kristus preklel, da je vsahnilo za vselej. Ta dogodek ne pomeni drugega, kakor prekletstvo božje, ki čaka v večnosti lenuha, ker ni obrodil sadu dobrih del.

Iz tega lahko spoznamo, da je duhovna lenoba v resnici strašno znanje prihodnjega pogubljenja.

2. Drugo znamenje pogubljenja je, če človek kljub temu, da smrtno greši, ostane miren. — O tem miru, predragi, se lahko reče, da je nesrečen mir, da je pokoj pred večno smrtjo. Dokler človeka po storjenem grehu še vest peče in vznemirja, je to še dobro znamenje, je to dokaz, da ga Bog še ni zapustil in še vedno trka na vrata grešnikovega srca, da bi ga nagnil k poboljšanju in pokori. Ko pa ostane grešnik po storjenem grehu miren in hladen, kakor da bi bil storil svojo dolžnost, je to gotovo znamenje večne smrti in pogubljenja. Dokler občuti bolnik še bolečine, je še vedno upanje, da bo ozdravel; ko pa odrveni in postane brezčuten, vemo, da je smrt blizu. Zato je mir grešnikov vedno sumljiv in nevaren, četudi se revež v svoji slepoti morebiti še celo s tem ponaša, češ: »grešil sem, in kaj se mi je radi tega hudega zgodilo!« On ne premisli, da ta mir ni od Boga, ampak od pekla. Ta mir je podoben tihoti, ki nastane navadno pred silnim viharjem in ni nič drugega, kakor znanilec nesreče in razdejanja. Tako je tudi grešnikov mir le znanilec dušne nesreče in pogubljenja, katero vtegne kakor vihar prehiteti grešnika.

3. Tretje znamenje pogubljenja je, če ima človek kljub temu, da grešno živi, v časnih rečeh vedno srečo. — Mnogokrat vidimo, da so ljudje, ki jim ni mar ne za vero ne za Boga in ki očitno pohujšljivo živijo, pri vsem tem vendarle srečni. Ako človek to le površno opazuje, vriva se mu misel, da Bog bolj gleda na predrzne grešnike, kakor na svoje zveste služabnike. Skoro bi zavidal grešnikom njih srečo in začel posnemati njih življenje, meneč, da bo potem bolje. — Toda če pretehtamo večne in pravične sodbe božje, spoznamo, da imamo več vzroka grešnika zavoljo njegove sreče pomilovati, kakor pa zavidati. In zakaj? Zato, ker je kratka sreča, ki jo tukaj vživa, edino plačilo in edina dedščina, ki jo ima od Boga pričakovati. Razsrjeni Stvarnik ga je zavoljo njegovih hudobij odločil za večni ogenj, in ker bo moral v večnosti neprenehoma trpeti in žalovati, mu dovoli, da se sme tukaj nekaj časa veseliti in smejati, — da sme tukaj par trenutkov piti iz keliha minljivih sladkosti.

Tako je Bog dopustil, da se je prebivalcem Sodome in Gomore kljub njihovem ostudnemu življenju dolgo časa dobro godilo. Živel so v krasnem kraju in imeli vsega dovolj, — a potekli so dnevi milosti in namesto dobrot vsulo se je nekega dne nad mesti žveplo in ogenj in vse je zgořelo in se zadušilo. — Dolgo časa je Bog dopustil, da je bil vojskovodja Holofern kljub svojim bogo-kletjem slaven in srečen. Od zmage do zmage hiti in, kamor pride, povsod po-končuje in mori. Ko je pa enkrat mera njegovih hudobij polna, zadene ga roka junaške Judite, ki mu v njegovem razkošnem šotoru odseka glavo. — Pač po pravi-vici piše sv. Gregor Veliki: »Kakor so pri pravičnih mnoge bridkosti gotovo znamenje izvoljenja, tako je pri grešnikih neprenehana časna sreča najgoto-vejše znamenje pogubljenja.«

Predragi v Kristusu! Ogleдали smo si nekoliko tri znamenja pogubljenja. Kaj naj torej store tisti, ki imajo vzrokov dovolj bati se, da nosijo ta znamenja nad seboj? Ali naj se prepuste obupni misli, da zanje ni več rešitve, ni izveli-čanja? — Ne, predragi v Kristusu! Daleč naj bo od njih ta misel; ker Bog noče smrti grešnikov, ampak da se izpreobrne in živi. Ni jim treba obupati, pač pa naj storijo vse, da izbrišejo s sebe ta nesrečna znamenja. — Proč torej z duš-hovno lenobo! Človek je ustvarjen zato, da moli in dela. To je najboljša bran proti peklju. — Srce naše naj preveva strah božji, da se bomo bali greha, ljubili pa čednost in dobra dela in si tako ohranili najboljšega angela variha — rahlo-čutno vest. — Od časne sreče se ne dajmo slepiti in begati, naj jo imamo sami ali jo vidimo pri drugih, pač pa bomo večkrat prav storili, če se je bomo bali, ker sreča pride rada pred nesrečo. Večno pa ostanejo resnične besede sv. Duha: »Kogar Bog ljubi, ga tepe.« Amen.

Obračun.

Prvi letnik naše homiletične priloge je s to številko dovršen.

Prepričan sem, da je marsikdo raz-očaran. Če si pričakoval velikih misli in novih dejanj za svoje nedeljske govore, jih v tej homiletični prilogi nisi našel. Od tod Tvoje razočaranje. Če si pa med ti-stimi, ki vsako nedeljo dvakrat ali tri-krat pridigujejo, Ti je tale priloga gotovo večkrat prav prišla.

In če sem to dosegel, sem zadovoljen. V svojo obrambo pa moram vendar navesti težave, s katerimi sem se med le-tom boril.

Prva težava je bila pomanjkanje gra-diva. Nobena prošnja ni nič izdala. So-bratje so pač preveč zaposleni, da bi mo-gli pripravljati svoje govore za tisk. Etenim pauci sumus!

Druga težava je bila večkratno prepis-ovanje rokopisov in slovnično poprav-ljanje zastarelih oblik. Če pomisliš, da sem tudi jaz obilo zaposlen v svojem

pastirskem delovanju, boš pač odpustil, če sem pri tem marsikaj zanemaril.

Drugih težav ne bom našteval. Zahva-lim se tempotom vsem sotrudnikom. Njih imena poznate. Bog jim plačaj!

Eno zavest pa imam ob sklepu letnika. Naši govori se ne morejo meriti z dr. Opeko. Vendar pa se drzmem eno ugoto-viti. Poznam dvojevrstno hrano: kmečko in gosposko.

Tudi kmečka hrana je zdrava. Ker pa količkaj izvežban duhovnik išče za svoje govore le misli in ne oblike, so mu govori iz te priloge po možnosti gotovo ustregli.

Konečno povem še eno čisto osebno mnenje. Meni veliko bolj ugajajo Slom-šekovi govori in pridige s tisto prisrče-nostjo, ki vlada v njih, kakor vsi novejši suhoparno cizelirani, več za branje, nego za govorenje koristni govori.

Srečno novo leto želi vsem

Stanko Stanič.

Kazalo za „Verbum Dei“.

Uvodna beseda	7	» » Petnajsta pob. ned.	153
Ivan Rejec: Svečnica	8	» » Šestnajsta pob. ned.	154
Ivan Rejec: Prva predpostna ned.	11	» » Sedemnajsta pob. n.	156
St. Stanič: Druga predpostna ned.	14	» » Osemnajsta pob. n.	158
C. M. Vuga: Tretja predpostna ned.	16	Jos. Grilanc: Roženvenska nedelja	107
Ivan Rejec: Prva postna nedelja .	19	† Fr. Červ: Dvajseta pobink. ned.	169
Iv. Kovačič: Venec postnih govorov	27	» » Posvečevanje cerkva .	171
Ivan Rejec: Sv. Jožef	39	Ivan Kovačič: Praznik Kr. Kralja	173
Stanko Stanič: Veliki petek	47	» » Praznik vseh svet-	
Ivan Rejec: Velika noč	50	nikov	183
Dr. K. Vidmar: Bela nedelja	53	Stanko Stanič: Za verne duše . . .	184
Ivan Kovačič: Druga povelik. ned.	55	Ivan Kovačič: Triindvajseta pobin-	
» » Tretja povelik. ned.	57	koštna nedelja	187
» » Četrta povelik. ned.	59	» » Štiriindvajseta po-	
† Fr. Červ: Četrta povelik. nedelja	79	binkoštna nedelja	189
» » Peta povelik. nedelja	81	C. M. Vuga: Petindvajseta pobin-	
» » Vnebohod	82	koštna nedelja	190
» » Šesta povelik. nedelja	84	Ivan Kovačič: Zadnja pobink. ned.	193
» » Binkoštna nedelja	86	» » Prva adventna ned.	205
» » Sv. Trojica	95	Srečko Gregorec: Za praznik Brez-	
» » Druga pobink. nedelja	97	madežne	207
» » Tretja pobink. nedelja	99	Ivan Kovačič: Druga adventna ned.	209
» » Četrta pobink. nedelja	101	Dr. K. Vidmar: Tretja adv. nedelja	211
» » Sv. Peter in Pavel	103	Stanko Stanič: Četrta adv. nedelja	213
Ivan Kovačič: Sv. Peter in Pavel . .	109	Dr. Josip Ličan: Sv. Štefan — prvi	
† Fr. Červ: Peta pobink. nedelja . .	111	mučenik	215
» » Šesta pobink. nedelja	113	Ivan Kovačič: Nedelja pred novim	
» » Sedma pobink. nedelja	115	letom	218
» » Osmo pobink. nedelja	117	» » Novo leto	225
» » Deveta pobink. nedelja	118	Stanko Stanič: Razglašenje Gosp. .	227
» » Deseta pobink. nedelja	127	Ivan Kovačič: Prva ned. po Raz-	
Ivan Kovačič: Enajsta pobink. ned.	129	glašenju Gosp.	229
» » Praznik Vnebovze-		» » Druga ned. po Raz-	
tja D. M.	131	glašenju Gosp.	231
» » Dvanajsta pob. ned.	135	Dr. K. Vidmar: Prva predpepelnič-	
» » Trinajsta pob. ned.	137	na nedelja	233
» » Trinajsta pob. ned.	139	Ivan Kovačič: Dva govorčka ob bla-	
» » Štirinajsta pob. ned.	141	goslovu zvonov	61
» » Štirinajsta pob. ned.	151		

Zbornik svečnikov sv. Pavla

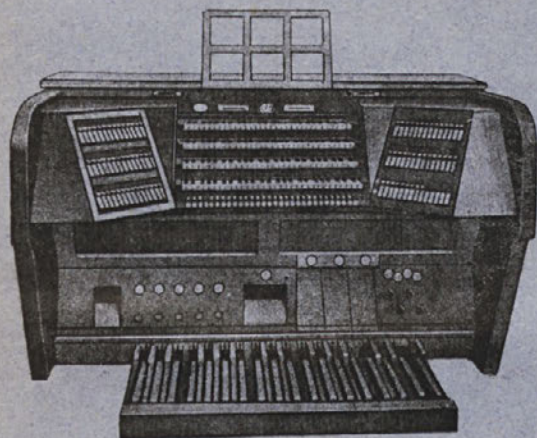
Izhaja mesečno s homiletično prilogo „Verbum Dei“

Uredništvo: Stanko Stanič, kurat, Piedimonte del Calvario (Gorizia).

Uprava: Tipografia Cattolica, Gorizia - Riva Piazzutta 18.

Naročnina: Za Italijo je naročnina vključena

v udnini „Zbora svečnikov“, ki znaša 25 lir letno. Udn no pošljite na blagajnika, *Mons. Anton Berlot*, stolni kanonik, Gorizia, Via Dreossi 17. ali pa na upravo „Zbornika“. Za inozemstvo: stane „Zbornik“ 20 lir — 60 Din. — 8 šilingov. Poštno-ček. račun Trst št. 11/1714, Ljubljana 20.441, Wien 60.107.

Zitzmann & Ježek - Gorica

Tvornica orgelj, harmonijev in klavirjev

Corso Verdi šte. 30

(Stanovanje: Via Ponte Isonzo št. 17)

Izdeluje cerkvene orgle vsake velikosti in vseh sistemov, točno in večje, iz najboljšega gradiva. Popravlja in uglaša orgle, harmonije in klavirje po nizkih cenah. - Izdeluje harmonije in klavirje vseh velikosti. Za orgle: cena za register na dva manuala z omaro pod 10. registri 3.100 lir, nad 10. registri 2.700 lir. - V zalogi poseben tip klavirjev, moderna konstrukcija, s križanimi strunami, s polnim oklopnim okvirjem. Cena 4.500 lir. Za vse izdelke dolgoletno jamstvo.

Priporoča se čč. duhovščini za obisk in naročila.

Priporočamo častiti duhovščini

RESTAURANT

„PRITREH KRONAH“

(Lastnik Anton Malnič)

GORICA, VIA CARDUCCI ŠT. 10

Izvrstna kuhinja,
vipavska, briška
in kraška vina.

Točna in domača postrežba.

S. HNATYSZYN

CVETLIČARNA
GORICA
Piazza della Vittoria N. 6

Sveže cvetlice, poročni
šopki in mrtvaški venci.

Naša
zavarovalnica **L'Union**
se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

I. KACIN v Gorici
Piazza N. Tommaseo 29

Garancija za naprej 15 letna.

Domača tovarna za izdelovanje orgelj, harmonijev in glasovirjev. - Popravlja in prenovljuje tudi stare orglje. Tvrdba ima najbolj trpežni in zanesljivi sistem, to se je izkazalo da je tvrdba v času 3 let postavila 25 orgelj.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica
Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim
predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI“

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni
Gorica, Travnik 5-II.— Od 9-12 in 3-5

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev
v Gorici

ulica Morelli števil. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIPINA PODGORNIK

RESTAVRACIJA CENTRAL
v GORICI, CORSO VERDI 32
Se priporoča p. t. rojakom. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Moderna tvrdka

in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane
cerkvene predmete, kakor: svečnike,
svetilke, kelihe, monštrance, srebrne in
kovinaste itd. ••••• Popravljajo se že
rabljeni predmeti s pozlačevanjem in
posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.